

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șlr garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru strălănităte 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Vraja mănăstirii

(+) *Supranaturalul își are atracțiile și forțele sale, pe lângă cari toate ale firii pălesc și se eclipsează. Viața celor ce trăiesc în lumina și din tăria ce coboară în suflete pe căi de taină din împărăția cea mai presus de fire e incomparabil mai intensă, mai armonioasă și mai solid întemeiată, ca a celor călăuziți exclusiv de imperativele materiei și legile firescului. Așa se face că sfinții, și toți cei de o structură sufletească cu ei, fac impresia munților neclintii, cu creștetul veșnic însoțit; și că dacă ai umblat odată pe cărările Spiritului, dar din nefericire te-ai abătut de pe ele, rămâi cu nostalgia celor trecute vremuri câte zile ai. Și tot în siguranța cu neputință de desmăniț că numai pe culmile idealului se gustă, chiar și în decursul călătoriei pământeste, pacea și fericirea cea adevărată; zic: tot în această siguranță se află și tălcul dorului nestins după viața de chinovic, odată ce și-a lucit o rază din cuprinsul acestor ateliere ale suprafirescului, cari sunt mândstirile.*

Varietatea chemărilor de natura aceasta și minunile de eforturi eroice săvârșite statornic, adesea ani îndelungați, întru izbândirea unui asemenea vis drag, sunt dintre cele mai fascinante probleme de psihologie. Femeile cuprinse de vâltoarea acestui războiu al spiritului cu materia oferă același spectacol grandios ca bărbații. O gazetă ce nu prea se încântă de ceea ce-i creștinesc — Wiener Neuer Journal, — nu se poate opri totuși să nu aducă tributul său de admirație unui mănunchiu de femei de elită cari, în ultimii ani au făcut pasul cel mare și miraculos pentru oricine n'are capul împuiat de băgueli freudiene: au schimbat tot ce-i deșertăciune și plăcere searbădă, cu vâlmurile de mirese a lui Hristos. Aruncăm și noi o privire jugară asupra acestui caleidoscop-minune:

Mănăstirea de carmelitane din Rondo della Cagnola, de lângă Milano sfințită în 1929 de cardinalul Schuster, era clădită din daniile principesei Angelina Auleri, măritată Paterno, care intrase cu ceva mai înainte la călugărie, în acord cu barbatul său, călugărit și el. Tot surori carmelitane s'au făcut bine decurând și contesa Leopoldina Stolberg-Stolberg și principesa Assunta, fiica lui Leopold Salvator. Alte domnișoare din lumea mare și aleasă și-au ales sălaşuri pe viață rigide încăperi de chilii trapiste. Lumea teatrului cunoaște și ea celebrități de-ale sale apucate pe aceeșii cale de călugărie: spaniola Raquel Meller, italianca Tina Pino, franțuzoica Jeanne Hautin, și ocalaltă soră de limbă, lege și de bînd: Suzanne Delorm, din 1931 monială dominicană în Grenoble. La fel au mai purces, tot în anii din urmă, contesa Carola Blome, acum sora Elisabeta în Salzburg; o baroneasă de K., acum sora Ehrentrudis în Sanct Berthold, principesa Agnes de Löwenstein, acum soră în Aachen, soția și două fiice ale academicianului Dr. B. Barth, care și el, cu doi fii, ai săi au îmbrăcat smerita haină monahală. Și e de notat că fenomenul nu e strict european. Nu, Neopata viceregelui din Cochinchina, dz. Lona, a intrat la carmelitane în Hanoi; fiica baronului japonez Ryukishi, mândreța de Sueko Kawada, s'a făcut trapistă; sărbătorita teatralistă nordamericană Miss La. Vore s'a făcut carmelitană, fiica miliardarului Ch. Schwab tot așa; acum câteva luni a îmbrăcat aceeași haină a lăpădării de sine dz. Horigan din Baltimore a douăzeci și una persoană (băgați de seamă: a douăzeci și una) care intră în mănăstire din aceeași familie.

Spiritul suflă unde-i este voia. Simțim adi-

Nu toate se pot

— Gânduri de mângăiere în amărăciunile vieții pastorale —

de P. STRĂJERU

Preotul pesimist e o apariție jalnică. Și din păcate nici nu e o arătare prea rară. Ajung în starea aceasta sufletească mai ales orgolioșii (este și un orgoliu ce se ascunde sub aparențe sfinte) cari vreau s'arate negreșit rezultate mari în pastorație, și precipitații cari uită înțelepciunea adagului: Qui festinus est pedibus, offendet. La aceștia se gândește sfântul episcop al Genevei când spune că zelul e o virtute primejdioasă. Și mult am dori ca din rândurile păstorilor noștri sufletești să lipsească atât precipitații cât și orgolioșii, spre binele lor și al turmelor credincioase. Regina Apostolorum, cum numește biserica Apusul pe Maica Sfântă, a cărei Adormire tocmai o prăznuim, poate sluji drept pildă de apostolie smerită, potolită, statornică și resemnată cu totul în voia Domnului.

1. Păstorul sufleteș, cum scrie episcopul Gonzalez J. Garcia de Malaga, trebuie să fie în clar cu un lucru: sunt imposibilități pe cari dânsul nu le va putea face să dispară. Una: nu va putea converti pe toți păcătoșii parohiei sale. Aceasta este exclusiv opera grației divine. Iar Dumnezeu miluește cu harul său pe cine vofește Dânsul, nu sluga sa. Așa se face că sunt atâtea surprize de-ale grației: unul trăiește tâlhar și moare sfânt, altul duce ani de zile viață exemplară, și chiar la capăt se prăvălește în noroiul adâncului; cutare are tată, mamă și frați ca niște sfinți, iar el se poartă ca un lăpădat de lege, altul crește într'o ambianță pestilențială și totuși e un înger de bunătate și puritate; pentru cutare sunt mazere în părete toate cuvântările strălucite ale unui sfânt și orator de seamă, în schimb e atins și mulat de te miri ce frază lipsită de orice lustru a unui preot mediocru ca talent ritoricesc și ca sfințenie. Pentru ce se întâmplă unele ca acestea? — Taine ale Harului. Să-le lășăm în seama Vistlerului bunătăților și să ne ostenim și pe mai departe în via Domnului, fără a ne munci cu deslegarea lor. Pentru practica vieții pastorale e de notat observația sf. Bernard către Papa Eugen: Nec potes eorum omnia, simul et subito, vel errata corrigere, vel excessus redigere in modum. Rătăciră; păcatul și sminteala nu vor lipsi nici când cu totul din lume.

ereea acestei suflări și în lumea noastră românească. Mărfurisim însă că e consternantă obstinațiunea cu care i-se pun împotrivă chiar și slujitori de-ai Domnului, cari nu numai că nu întăresc pașii celor ce se îndreaptă spre înălțimile unde prisosește darul Dătătorului de viață, ci fac tot ce pot ca să le facă acestora calea întoarsă. Și nu odată cu succes! — Ceeace, pe viitor cel puțin, ferească ceriul! Căci e o fărădelege.

2. Alte imposibilități vin din partea enoriașilor și dintr'a fraților întru Hristos. Degeaba: nu există pădure fără uscători, parohie fără credincioși moleșți și descurajatori și breaslă, — fie vorba chiar și de sfântul stat al preoției, — fără tovarăși colfoși și de pricină. Numitul ierarh spaniol, fost și el destulă vreme în pastorație, are tot dreptul când vorbește de anumite „scârbe domestice“ din enorie. Atari sunt: antipatia unora cari nu sunt mulțumiți cu nimic și seamănă mereu neîncredere și zizanie în toate părțile; nestatornicia altora dornici într'una de nouăți (chiar și în ce privește persoana preotului), precum și vanitatea ipersensibilă a anumitor fețe subțiri, de cari te potolnești pretutindenea. Ți-a scăpat o vorbă, cărela nici prin minte nu-ți trece ce înțeles îi dau ei; ai fost la alții în vizită mai înainte decât la ei; n'ai răspuns cu destulă căldură la o atenție a lor; nu le-ai satisfăcut destul de repede o pretenție cu care te-au asaltat, și ți-al găsit beleaua cu ei! Te încunjură și pe tine, și biserica, și sfințele taine. De cele mai multe ori merg chiar și mai departe de-ți fac din viața ta de parohie un Calvar amar, nu de ore, ci de ani îndelungați. La ceace grăbesc să mai adauge și „frații“ cu criticele, intrigările și șuşelile lor în dreapta și în stânga, în jos și în sus. Ba te urmăresc cu „dragostea“ și după ce ai părăsit postul de odinioară, lac'ăsa... din frățietate. „Veți vedea și de aceea — zice sf. Bonaventura — cari abia apucați într'o slujbă și se și cred atât de plini de spiritul științei că se grăbesc să răstoarne tot ce a ridicat înaintașul, pecetluind de nebune și ticălte înjghebările acelula“ — Intelligenti pauca.

3. Altă serie de imposibilități: cele cari purced dela însuși preotul. Sunt de două feluri: absolute și involuntare, și voluntare, cum se exprimă filosofia, secundum quid. De categoria primă se țin limita naturală a forțelor de cari dispune preotul, sănătatea, resursele bănești, talentul, puterea din voință și grațiile firești pe cari le dă Pronia cerească fiecăruia după altă și altă măsură. Iată, deci și aici tălcul realității cu carea caută să contăm: nu toate se pot. Și să nu uităm nici imposibilitățile voluntare secundum quid: caracterul și defectele habituale. Pentru câte realizări nu sunt acestea pierdute insurmontabile! Drept că putem lucra la reducerea acestor pierdute, dar iarăși e drept și aceea că nu flecine va putea deveni, ori cât s'ar strădui un sf. Vasile, Ioan Gurădeaur, sf. Alfonso de Liguori, sf. Ion Vianney sau Don Bosco.

Încheierea: să ne silim să facem cât mai mult. Atâta-i al nostru: să voim, și să purcedem în consecință, fără a ne lăsa abătuți dacă nu

Isbutim în măsura doririlor noastre. Cum mărturisă sf. Pavel: În mine e voința să fac binele, dar a-l face nu pot. Va face Domnul cât va binevol, folosindu-se după plac de strădaniile netrebniciei sale slugi, care este preotul. Ceeace, precum e ușor de înțeles, nu îndritue de fel pesimismul și trândăvia. Pentru că, — vorba sf. Gregoriu Marele — tot occidimus, quot ad mortem ire quotidie, tepidi et negligentes videmus. — Cu alt prilej ceva și despre ceea ce poate preotul.

Religia naturalistilor. Revista apologetică „Der Fels“ din Frankfurt aduce, în numărul 8 din acest an, un foarte interesant studiu, din peana prof. univ. Dr. Stölze. Tema: poziția ocupată față de credință și biserică, în decursul vremurilor, de savanții ce s'au distins pe terenul științelor naturale.

Concluzia la care ajunge Dr. Stölze, bazat pe Dr. Dennert, e aceea că, credința și științele naturale, departe de a fi dușmane, sunt surori bune și incap foarte bine în același suflet.

Precizări: În timpul renaissance-ului (veacurile 15—17) trăiesc 82 naturaliști de marcă. Din aceștia 79 erau declarat credincioși. Despre 3 nu se știe pozitiv și sigur ce concepție religioasă aveau. Din veacul 18 se aduc date privitor la 55 naturaliști dintre cei mai de seamă. De unde reiasă că 39 dintre aceștia erau credincioși, 5 necredincioși sau indiferenți (D'Alembert, Lagrange, Lavoisier, Buffon și Halley), punctul de vedere al restului fiind, sub respectul religios, necunoscut. Din cei 163 naturaliști din veacul 19, studiați de Dr. Dennert, 124 erau credincioși declarați, despre 27 nu se știe nimic pozitiv din punctul de vedere al religiei, din restul de 12 se știe că trei înși erau materialisti pe față: Tyndall, Vogt și Moleschott; doi simpatizau cu materialismul: Huxley și Burmeister, iar șapte erau indiferenți. Încheierea finală: din 300 de naturaliști și medici de renume despre 38 nu se poate spune prea mult, 242 erau teiști sau deiști, 20 indiferenți și numai 5 dușmani ai crezului creștin. Va să zică: 92% credincioși, nu tocmai 6% mai mult ori mai puțin nepăsători, și numai 2% necredincioși declarați.

Declinul socialismului internațional

Fără a da definiția adecvată a socialismului, și fără a indica diferitele interpretări atribuite acestui curent, ce-a electrizat masele, socot totuși, că e bine să arăt în concret neputința realizării acelei idei, care în secolul nostru, zis al lumii, a făcut ravagii atât de înspăimântătoare pe tot globul pământului.

Criza mondială, imposibilitatea de înțelegere economică la Londra, gruparea celor mari și puternici spre a ține în frâu, sau, mai bine zis, spre a nu scăpa din mână pe cei mici și neputincioși, sunt tot atâtea indicii, că socialismul curat, lipsit de seva divină, nu e în stare să fericească omenirea. Oricum se va încerca interpretarea și punerea în practică a teoriilor socialiste ajungându-se la diferitele sisteme de conducere de azi, un lucru e sigur, că masele din toate timpurile n'au putut fi conduse multă vreme prin eliminarea, sau și numai preterarea, Ființei divine, care dirijază și cârmuește toate.

S'au creat aproape în toate țările feliurite instituții ca spitale, aziluri, dispensare, s'au împărțit și la noi locuitorii în diferite circumscripții, cari necesită un aparat de conducere foarte costisitor și cu toate acestea în privința caritativă și asistenței sociale nu suntem mai departe, de unde am fost înainte cu aproape un secol.

Dacă am cobori în lumea satelor, sau am urmări la orașe ocrotirea muncitorilor de tot felul, am vedea că acolo, unde instituțiile caritative sunt lăsate pe mâna unor oameni, al căror Dumnezeu e numai banul ori poziția socială, acolo copiii se nasc și azi fără ajutorul moașelor, bolnavii se tămăduesc cu leacuri băbești, tuberculoșii își așteaptă cu nerăbdare sfârșitul, și atâția nefericiți de boale incurabile, cari nu găsesc adăpost niciari, își caută refugiul în sinucidere.

De aceea și vedem, că cele mai multe instituții publice create anume pentru ajutarea celor neputincioși ori și-au sistat funcționarea, ori dacă mai vegetează ici colo, totul

se reduce la existența personalului luat în bugetul general. Această situație din ce în ce se tot agravează, încât cu timpul individul va fi lăsat la puterile proprii spre a-și vedea singur de ajutorarea sa, cum va putea fiecare.

În urmare socialismul internațional, ce nu are la bază idea divină e în continuă scădere, și cu timpul se va prăbuși în neantul, din care a răsărit.

* * *

În fața acestor stări, noi preoții nu putem fi numai niște simpli spectatori. Dacă am fost delăturați pe încetul și pe neobservate din posturile, unde puteam fi de mare folos credincioșilor noștri, trebuie să ne pregătim pentru timpul, când să-i putem ajuta în toate privințele, dându-le ajutorul cel mai mare posibil.

Va trebui ținută în evidență zilnică situația sanitară, economică, culturală și morală a parohienilor noștri. În scopul acesta trebuie făcută o strânsă legătură între conducătorii firești ai poporului ca preot, învățător, medic, pretor etc, însă partea leului revine celor dintâi doi conducători, cari au altfel în îngrijirea lor pe toți locuitorii comunei, în fruntea căreia se află.

În concret ar însemna, ca fiecare preot să aibă un tablou al tuturor credincioșilor săi cu toți membrii familiei după vârstă, ocupațiune, starea igienică a locuinței și a celor ce locuiesc întrânsa, starea morală și gradul de cultură, ce o poșede fiecare, situația economică financiară etc., pe care l-ar putea face deplasându-se la fața locului, în casa celui mai umilit paroh'au, căci numai astfel își poate câștiga date exacte și folositoare atât păstoririi sale, cât și credincioșilor, pe cari îi păstorește. Cu alte cuvinte ar însemna o cercetare, cât mai deasă, a tuturor credincioșilor de se poate lunară, ori cel puțin în cele 4 anotimpuri spre a-i ajuta unde trebuie cu sfatul, în altă parte cu dojana, unuia prin o intervenție, altuia prin mila sa și a celor mai bine situați. Ar fi prin urmare o imitare a controlului, ce-l fac la cvartire dascălii și profesorii pentruca singuri să se convingă despre situația

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Către celce se depărta

— Cuvântul-răspuns al lui Dănilă Pap¹⁾ —

Prea milostive, Prea luminate și Prea sfințite, dulce al nostru sufletesc Arhipăstor și Părinte.

Nu mă *pociu* — știu cu adevărat — din destul pricepe și deștepta dinpreună cu tot acest Cinstit și mult obidat Cler, precum singur Exelenția Ta *sfetși* acelor nenumărate, nespuse și nemaiauzite, nevăzute — nu din tinerețe numai patimi, ce doară din veac, sau mai vârtos dintru întemeierea acestui Cinstit Cler.

Patimile a Clerului și a Exelenței Tale sunt nemărginite, care noi toți le știm, cum Exelenția Ta — nebăgând samă, cu viața, cu moarte, cu trup, cu suflet; necruțând tocmai și sănătate — începând ca un dulce părinte acestui neam și sânge al nostru românesc într'ansul ca într'o corabie ce se învăluește în fortuna mării cu primejdie tocmai de moarte, ca un bun viteaz al lui Hristos ai oștit — cum zice Apostolul —, împotriva asupra năvălitori, străbătând și toate hotarele Tirului și ale Sidonului acestuia, dela ducerea în *prepeșire* a vrednicului de

vecinica pomenire Baron Klein, vlădică atunci acestui scaun, până astăzi ziua și noaptea cu multă osteneală luptându-te cu cei streini — de fel pizmași a acestui Cinstit și mult obidat Cler —, ca cu niște hiere sălbatice; iarna în frig, vara în zăduh, cu primejdii în cale, în călătorii adesea.

N'ai încetat — dela cei mici, până la cei mari —, a străbate cu învățătura, a propovădui Evanghelia și credința, a deștepta pe toți, oricui i-a trebuit folosul neamului și binele obștii. A trage la credința cea adevărată pe cei rătăciți și deghinați, atuncea în zilele răposatului Klein cu prorocul cel mincinos (Visarion Sarai. *Nota transcrietorului*) ce se zicea sfânt; acum în zilele noastre cu tulburările clevetelor lui Sofronie (Stan Popovici din Cioara; *nota transcrietorului*) și a altor potrivitori a sfintei uniri, tare ai stat; pentru care — în loc de mulțămită și laudă dela frați ai avut ură, dela norod clevetire, dela vrășmași, izgonire; ba pentru răvna casei Domnului și a unșilor lui, puțin numai, nu te-ai jertfit de bună voie.

Acum dară: Ce-i bine sau ce-i frumos; decât a petrece frații împreună — cum zice Psalmul 132. — La aceasta uitându-mă, dimpreună cu acest Cinstit și mult obidat Cler, văz drăgoște înstrăinată; petrecere într'un loc a se despărți, care niciodată n'am nădăjduit.

Pociu zice, Preamilostive Doamne, și putem zice toți — precum adeverește împăratul Solomon zicând: Fratele care se ajutorește de frate, ca o cetate vârtosă stă. (La Pilde, cap 18). Cu

cât mai vârtos fii, până văd pe părintele lor în casă, la toate nădejde au, și lui însuși razămă. N'au grije în foamete de hrană; cu îndrăznire sunt în vremea răutății; se umbresc sub aripile părintelui lor; iară când prin oarecare primejdie, au moarte, au altă înstreinare, fiii pierd acel razăm și umbră părintească, ce au alta a face, fără numai a vărsa nelincetate lacrimi?

Unde te duci, Preamilostive Doamne? Cui ne lași? Cum te ai îndurat, și cum te înduri? A te despărți cum poți, de atâta neam și preoție sfântă? de un Cler ca aceasta; cu atâta mulțime de norod împodobit? care, doară, nici într'un *regnum*, asemenea nu se află?

Vezi acuma toate împreună strânse, și *știrumstanșiile* zilelor acestora cât sunt de grele! Vezi frații și fiii tăi cum stau cu ochii plini de lacrimi! Se uită și suspină, a lor de cătră Exelenția Ta despărțire.

Pre cine vom avea noi de acuma dară, în scârbele noastre, mângăere? Pentru aceasta tuturor mărturisim-vom, căci *nowă* cinste, laudă și cu alui Dumnezeu ajutor ajutându-ne, ne-ai fost povăț.

Dară pre cine vom cinsti? Prorocul mă învăță: Nu da slava ta altuia, și vrednicia ta neamului strein. Baruch, cap. 4. Deci dară de om tăcea; și de vom tăcea cu gura, inima rum-pându-se va răspunde, și cu prorocul de împreună noi toți v-om cânta: Părintele meu și maica mea m'au lăsat pă mine.

Pentru aceea dară, a Exelenței Tale, toate zilele, totdeauna, dintru acea frățescă și părin-

¹⁾ Vorbirea de despărțire a ep. Grigore Maior a apărut în numărul 30 al „Unirii“. Dăm acum și cuvântul-răspuns al protopopului Dănilă Pop din Cătina, după același izvor din arhiva mitropolitană din Blaj.

adevărată și împrejurările, cari duc la cunoașterea cât mai temeinică a elevului.

Drept că-l lucru greu și obositor acest control, mai ales la început, dar va fi nespuse de îmbelșugat în roadele, ce le poate aduce atât nouă cât și credincioșilor cunoașterea temeinică a parohiei, ce păstorim.

În felul acesta o deplasare a preotului la locuința credincioșilor n'ar costa bani, ci numai timp, bunăvoință, milă și iubire, pe cari altfel înșine le propovăduim la toată ocazia. Și atunci nici parohiile mici n'ar pierici pe titularii lor, cari ar avea, nu zic cu ce-și omori timpul, ci mai vârtos ar putea să se desăvârșască în arta de-a conduce toate olfele și mielușei la pășunea cea adevărată.

Leonte Oprîș

Miracolul dela Beauraing. Am scris și noi la vremea sa despre arătarea misterioasă din târgușorul Ardenilor belgieni. Știri mai nouă arată că evenimentul preocupă lumea credincioasă în măsură extraordinară.

După o veste a agenției „Rador” e vorba deja de o vindecare miraculoasă, de plănulirea clădirii unei biserici pe locul arătării, și de o comisie de medici, preoți și stenografi care ar fi înregistrat revelații supranaturale, făcute de o voce abia perceptibilă. Despre toate acestea comisiunea va publica un proces-verbal în toată regula.

Manifestațiile de credință ale mulțimilor față de Preacurata, care se pare că vrea să creieze aci un al doilea Lourdes, nu mai cunosc margini. Pelerinajele se țin lanț. S'au organizat 60 de terenuri speciale pentru valorile neconținute de evlavioși ce vin aci să se închine. S'au rechiziționat 10 pajști vaste, care să serviască de parcuri pentru automobile și autocare. Circulația o reglementează un batalion de infanterie și 30 de jandarmi. O mulțime de ziare belgiene și străine își au în permanență corespondenții lor la fața locului pentru

țearcă dragoste izvorâte, de binefaceri ca nește Izvoară arătate, pentru răsplătire la preț neprețuite, las pruncii să plângă creșterii cari dela alții nu i-au căpătat și nu-i vor avea; las săracii să stea acuma la ușa care pururea tuturor au fost deschisă, că mă tem că se va închide; las pe cei cu nenumărate *inștanții* și plânsori să privească acuma la cela ce alerga, și cu dragoste îi cuprindea de departe.

Plângă măcar și suspine și cerul și pământul, eu cu Thales filosoful grecilor zic — carele *voșilor* săi, pentru trei lucruri era obișnuit a dat mulțămire și *blagodarente*: — întâi căci om și nu dobitoac au fost; a doua, căci bărbat și nu femeie; a treia, căci Elin și nu varvar l'au făcut. Așijderea eu, dulcele meu Prealuminate și Preasfințite Doamne, laudă Celui întru tot puternic Dumnezeu și mulțămire fac: întâi, pentru că măcar atâția ai avut și avem pizmași — doară ca iarba —, cu toți ai învins. A doua, pentru că din singură Pronia lui Dumnezeu fiind chemat, ai fost *vlădică nu nimică*. A treia pentru că măcar ai fost vândut și înstreinat, nu te-au părăsit mila lui, și astăzi ești mai fericit și mai mare domn decât ai fost ca vlădică.

Lucru (câștig) este acuma să fi slobod de sarcina noastră, ca mai mult să ne poți sluji, precum și nădăjduiesc, Amin.

Copiată și transcrisă din Arhiva mitropolitană din Blaj, din Protocolul sinodului diecezan dela 12 August 1782, despre dimisia episcopului Grigorie Maior și alegerea noului episcop.

de Dr. Nicolae Lupu

relatarea celor ce se întâmplă în orașelul pomnit. — Sâmbătă, înainte de Schimbarea la față, au venit aci la închinare mai bine de 150.000 de credincioși din toată Belgia, și din țările vecine.

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Maramureșului a făcut mai nou următoarele numiri: pâr. *Vasile Covaciu*, nouhirotonit, admin. parohial la Firiza; pâr. *Grigore Ghiturco*, nouhirotonit, admin. parohial la Stremț; pâr. *Iuliu Ardelean*, dela Mănăstirea Moiseiului, paroh la Ieud I; Cuvioșia Sa P. *Gavril V. Fogaș*, ieromonah basilian dela Bixad, admin. parohial la Mănăstirea Moiseiului; pâr. *Vasile Szabo* paroh protopop la Baiamare, a fost numit asesor consistorial actual, iar pâr. *Gheorghe Cosma* admin. parohial în Dragomirești a fost promovat de paroh al aceleiași parohii și numit administrator protopopesic actual al districtului Iza.

Pelerinaje de Sf. Maria Mare. Se vor face la *Nicula* din eparhia Clujului și la *Moiseiul* Maramureșului. La amândouă vor lua parte ierarhii eparhiale, liturghisind și predicând mulțimilor prezente, cari se prevede că vor fi în număr impozant. Preasf. Alexandru dela Baiamare în drumul spre mănăstire va cerceta și patru parohii maramureșene pe cari încă nu le-a văzut: Sătioara, Glod, Botiza și Poieni, ajungând pe ziua praznicului la mănăstirea Moiseiului, predată deja Părinților basiliani dela Bixad.

Din Sicilia până la Roma pe picioare. Tinerii C. Sigona, de 23 de ani, și H. Posa, de 20 de ani, amândoi membri ai asociației tinerești „S. Tarcisio” din Pozzallo (Sicilia) au pus un gând mare: să meargă la Roma pe jos, ca să se împărtășiască și ei de favorurile spirituale ale Anului Sfânt. Zis și făcut. În săptămâna primă a luni Iulie c. au și ajuns apoi în Cetatea Veșnică, după o cale împreunată cu multe greutate și primejdii, și după ce au parcurs apostolește o distanță de 1110 km. Culmea bucuriei au avut-o când, după închinare pela basilicele Romei, mărturisire și cuminecare, au fost primiți în audiență de Sfântul Părinte și binecuvântați de el și pentru drumul ce-i mai aștepta spre casă.

Pentru biserica din Brusturi. Celor ce au dăruit pe seama acestei biserici într'adevăr lipsite și avizate la ajutorul altora, li-s'a alăturat un nume nou: pâr. *David Deac* dela Administrația Capitulară din Gherla. Suma donată de Sf. Sa bisericii noastre în amintirea scumpului său fiu Horațiu, cândva Deac, face 250 Lei. Pentru ceea ce curatoratul îi exprimă cele mai vii mulțumiri (Pr. *Gavril Moldovan*).

Locale. Duminica viitoare, a unsprezecea după Rusalii, va predica în catedrală pâr. *Dr. Leon Sârbu*, spiritualul Seminarului Teologic.

Aniversară septicentenară. Ordinul Serviciilor se pregătește de praznic mare: de sărbătoarea Adormirii din acest an împlinește șapte veacuri de existență bogată în roduri. Precis la 15 August 1233 se arată Preacurata celor șapte tineri din Florența și-i îndeamnă să părăsiască lumea și să se pună cu totul în slujba ei. Pilda acestora au urmat-o apoi mulți-mulți alții, până azi, când, pe Monte Senario de lângă Florența, în casa matre și splendidă ei biserică, se face comemorarea celor întâmplăte acum șapte sute ani, cu așezarea moaștelor celor șapte sfinți în urne noi, numai aur și pietre scumpe, sub conducerea card. Allesio E. M. Lépicier, călugăr servit și dânsul.

Gandhi recitează Tatăl Nostru. Sufletul mișcării de lentă dar progresivă eliberare a Indiei de sub poruncile Angliei, Mahatma

Gandhi, e un personaj profund religios, deși nu-i creștin. Postește mult, iubește retragerea și se roagă mult. Și acum când a fost ridicat de poliție și dus la închisoare, a fost aflat cufundat în rugăciune. De notat că una din rugăciunile lui favorite e Tatăl Nostru. N. C. W. C. News Service aduce știrea că anul acesta, în Iunie, după terminarea ajunului de 21 de zile, a fost auzit recitând publice, cu glas înalt, Rugăciunea Domnească a creștinilor. Pe lângă alții mai erau de față membrii familiei sale și mai mulți mari demnitari indiani.

Studentii străini la universitățile italiene. După datele statistice mai recente, studenții de naționalitate străină, înscriși pe 1932—1933 la universitățile și Institutele Superioare italiene, se repartizau în felul următor: *Sovietia*, Polonia și Țările Baltice: 540; *România*: 392; Statele Unite Americane: 365; *Ungaria*: 242; *Albania*: 107; *Bulgaria*: 96; *Elveția*: 72; *Grecia*: 67; *Anglia*: 30; *Siria și Palestina*: 28; *Germania*: 27; *Turcia*: 24; *Brasilia*: 21; *Franța*: 19; *Egiptul*: 19; *Cehoslovacia*: 17; *Tunisia*: 16; *Austria*: 15; *Spania și Portugalia*: 15; *Belgia și Olanda*: 12; *Mexico și America Centrală*: 10; *Danemarca și Țările Scandinavice*: 2; *Țări din Asia*: 41; *Țări din Africa*: 4; *Țări din America de Sud*: 36.

Danil princiar. Ca ultimă moștenitoare a lui Don Manuel Dominguez, unul dintre pionierii Californiei, doamna Maria de Los Reys de Francis a ajuns în posesia unei averi fabuloase. N'a risipit-o însă pe nimicuri, nici n'a ținut să treacă pe te miri cine în rândurile nababilor, ci, simțindu-și sfârșitul aproape, a dispus de ea după șoaptele conștiinței sale creștine. Între alte multe și însemnate daruri pentru scopuri caritative, a lăsat și trei sute milioane dolari pentru clădirea unei catedrale catolice în Los Angeles. Dorința ce va și fi realizată în cel mai scurt timp posibil. — De notat că a testat și episcopului eparhial cinci mii de dolari.

† **Alexandru Fărcășan**, președinte de tribunal în retragere, a trecut la cele veșnice în ziua de 27 Iulie c., în anul 72 al vieții și 40 al fericitei sale căsătorii. — Odihnească în pacer!

† **Pâr. Vasile Pop**, parohul Apșei de mijloc, beneficiul inferior, (Cehoslovacia) s'a stins din viață în 30 Iunie c., într'al 47-lea an al vieții, 21 al preoției sale cinșite și laborioase, și 16 al văduviei. — Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Telefonul „Unirii”

„Cuvântul Adevărului”. Bixad. Doriți ipsissima verba a'le pâr. Bourgeois S. I. lată, în original, un mic pasagiu din opera citată de pâr. redactor la vremea sa: (Un bătrîn apostatat) „me raconta que, dans sa jeunesse, il y avait un iconostase à l'église, on le détruisit on fit mettre des orgues, avec le consentement de lui curé uniate, et pen à pen l'église devint latine”. Bobrinski și politica moscovită vor fi avut și ele parte de defecțiunile Rutenilor sudcarpatici dar, orice s'ar zice, arma cea mai puternică a acestora tocmai aberațiile rituale ale inovatorilor Ruteni au fost. — Dealtfel, chestia fiind destul de odioasă și cum pe noi nu ne privește direct: transeat.

H. Arad. Decât să împrumute dela protestanți, cu cari ortodoxia n'are aproape nimic comun, evident că fac cu mult mai bine împrumutând dela biserica Romei metode de educație religioasă a masselor și devoțiunii. Mai ales când printr'asta nu se atinge de loc compara rituală, cum sunt misiunile, ori plane când e vorba de o devoțiune orientală. Îndrăgita și mult cultivată în apusul catolic, cum e Calea Crucii. Nu putem deci decât să ne bucurăm când vedem că în programul pelerinajelor dela sf. mănăstire ortodoxă dela H. Bodrog, figurează misiunile religioase pentru popor cât și Calea Crucii cu meditații la toate cele patruzecizeci popasuri. — Mai sunt ele și alte lucruri bune ce pot fi primite fără nici o teamă. Și bun e Domnul, o să înregistrăm și introducerea acelor. Cele bune să s'adune!

R. Sănnicoară. Confirmăm cu mulțumire primirea sumei de Lei 1200, abonament dela parohiile Beudiu, Fântânele, Jimbor, Sâmboleni, Sănnicoară și Tentea.

A. Chioșd. Am primit abonamentul pe 1932.

C. Turda. Am primit abonamentul pe jumătate de an.

B. Tlocul de jos. Am primit 100 Lei, abonament pe o jumătate de an.

Dr. H. Sullia. Am primit 250 Lei, abonament pe 1933. Vă mulțumim pentru suprasolvire.

T. Lugoj. Chităm primirea abonamentului pe o jumătate de an.

Oficial parohial, Sănnicortul de câmpie. Am primit abonamentul pe jumătatea a doua a anului curent.

— Școala gr.-cat. de menaj din Blaj —

Aviz școlar

Cursurile acestei școli durează 4 (patru) ani. Școala are de scop de a da bune gospodine, de a forma maestre, supraveghetoare și eco-noame ce se recrutează la diferite școli.

Drepturile convenite absolventelor sunt aceleaș ca la toate școlile de menaj urbane din țară.

Elevetele trebuiesc să fie absolvente a cel puțin 4 (patru) clase primare, și să aibă etatea de 13 ani.

Pot fi primite și eleve cu 4 (patru) clase de liceu, civile sau școli profesionale de gr. I; în clasa IV-a cu 4 clase, în cl. III-a cu 3 clase, și în cl. II-a cu 2 clase.

Afară de cursurile ordinare se primesc persoane cari vor să se perfecționeze la unul din ateliere: bucatărie, croitorie, lucru de mână, spălat, călcat. Aceste cursuri durează dela 3 la 6 luni.

Elevetele vor prezenta la înscriere următoarele acte:

1. Actul de naștere, actul de botez, actul de vaccinare, certificatul de cel puțin patru clase primare, de sănătate, de bună purtare.

Informațiuni se pot primi la Direcțiunea școliei.

Direcțiunea școliei gr.-cat.
de menaj, Blaj

Școala Superioară de Menaj „Sf. Tereza”
Cluj, Str. Avram Iancu Nr. 58.

Aviz școlar

Cu începutul anului școlar 1932—33 Congregația Surorilor „Sf. Maria” a deschis la Cluj în str. Avram Iancu No. 58 o școală superioară de menaj pusă sub ocrotirea Episcopiei de Cluj-Gherla.

Această școală, fiind singura de acest fel în Ardeal, are o foarte mare importanță pentru nevoile culturale din Transilvania, având menirea de a forma, din viltoarele mame, bune gospodine, pricepute conducătoare ale casei și competente educatoare ale familiei.

Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 443—1933, s'a aprobat convenția încheiată între Episcopia de Cluj-Gherla și Ministerul Instrucțiunii, Cultelor, și Artelor referitoare la funcționarea acestei școlae, care a fost declarată „școală de stat cu caracter greco-catolic”. Asigurându-se pe deplin dreptul ei de publicitate, școala va putea elibera absolventelor ei diplome echivalente cu diplomele celorlalte școlae ale Statului.

Școala are un curs elementar cu 4 clase, și unul normal superior cu 2 ani. În anul școlar 1932—33 a funcționat cl. I și a IV în cursul elementar și anul I din cursul normal superior. Cu începutul anului școlar 1933—34 vor funcționa cl. I și II-a din cursul elementar, anul I și II din cursul superior.

La cursul inferior se primesc, în clasa I, absolventele școlaei primare, iar în cl. II elevele, cari au absolvit cl. I secundară, gimnaziu sau școală normală. În cursul superior se primesc fete cu bacalaureat sau diplomă de învățătoare.

După absolvirea cursului inferior, elevetele vor face 2 ani de practică la Ploești sau Iași, unde vor primi diplomă de maestră de gospodărie pentru școlile de menaj, fiind salarizate ca maestrele școlaei secundare. Absolventele cursului superior vor obține diplomă de profesoare de gospodărie pentru

școlile secundare, gimnaziu, școlae normale, comerciale, profesionale, putând fi și profesoare de științele menajului și școlile de menaj de orice grad, fiind salarizate ca profesoarele școlaei secundare.

Activitatea ambelor cursuri se desfășoară prin lecțiuni practice și teoretice. Cursurile practice se predau înainte de masă în atelierile de bucatărie, spălat-călcat, țesut și croitorie. Cursurile teoretice, cari împărtășesc elevetelor cunoștințe generale și speciale de științele menajului, se predau după masă între orele 2—7.

Pe lângă elevetele ordinare, cari trebuie să întrunească condițiile prevăzute mai sus și cari la absolvire vor primi o diplomă, se primesc și persoane cari nu reflectează la aceasta, și vreau numai să se perfecționeze în unul din atelierile de bucatărie, spălat-călcat, țesut, croitorie și lucru de mână. În ori care din aceste ateliere durată practicei nu poate fi mai mică de 3 luni. Practicantele pot primi o dovadă despre practica făcută și rezultatul obținut. Taxa pentru aceste cursuri este de 300 Lei lunar.

Cererile de primire se vor adresa Direcțiunei Școlaei în Cluj, str. Avram Iancu Nr. 58, alăturându-se următoarele acte:

a) Pentru cursul inferior: 1. certificat de absolvire a școlaei primare, 2. Certificat de naționalitate, 3. Certificat de naștere, 4. Extras de botez și 5. Certificat de vaccinare.

b) Pentru cursul superior: 1. Diploma de bacalaureat sau de învățătoare, 2. Certificat de naționalitate, 3. Certificat de naștere, 4. Extras de botez și 5. Certificat de vaccinare.

Școala de menaj este internat în mod excepțional, se poate permite să steie la părinți, la nici un caz nu la gazdă.

Taxa de internat este 1100 Lei lunar (se plătește și vacanța de Crăciun și Paști). Taxa de baie Lei 200, taxă de tacâm Lei 50, uzarea mobilierului, stricăciuni 400 Lei la an. Taxă de înscriere 300 Lei, taxă școlară 1600 Lei. Elevetele cărora se va permite să steie la părinți, vor plăti o suprataxă de 800 Lei. — Înscrierile se fac în zilele de 12, 13 Septembrie. Cursurile încep în 15 Septembrie.

Alte amănunte se pot cere dela

Direcțiunea Școlaei Superioare de Menaj „Sf. Tereza” din Cluj
Str. Avram Iancu No. 58.

Direcțiunea Căminului „Sf. Maria” Cluj,
Avram Iancu 58.

Aviz

Căminul „Sf. Maria” din Cluj, proprietatea Congregației „Sf. Maria” din Blaj, are 100 locuri pentru studenți de universitate.

Condițiile de primire sunt ca și la căminul statului din acelaș oraș anume:

Taxa de întreținere lunar 1400 Lei, (se plătește și vacanța de Crăciun și de Paști), taxa de baie pe întreg anul 250 Lei, uzarea mobilierului 500 Lei.

Pentru asigurarea aconto pentru luna Iunie 1934 Lei 500.

Cauție 450 Lei, pentru cele cari intră primată în cămin 650 Lei pe întreg anul.

Direcțiunea Căminului

Dela Corpul Portăreilor. Trib. Dumbrăveni

Nr. Dos. 68—1933 Port.

Publicație de licitație

Subsempatul șef. Portăreilor prin această publică că în baza deciziei No. G. 1364—1933 a judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantului Ioan Szekely repr prin avocatul Dr. Ioan

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Bianu pentru incasarea creanței de 3365 Lei bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 24 August 1933 orele 3 p. m la fața locului în Blaj unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 cal, 1 căruță etc. în valoare de 6300 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 2 August 1933.

FLEFLEA
șef portăreilor

Podoaba mesii fiecărui intelectual este:

„Concepția superioară a vieții”
de O. Prohászka.

Critica are cele mai elogioase cuvinte despre cartea aceasta. Tipărită pe hârtie velină, 352 pag. în format 8° mare. Prețul 125 Lei broșată și 160 Lei legată în pânză; la acest preț se adaugă 14 Lei porto. Se poate avea și prin ramburs dela traducător:

Ioan Rinea,
Hârseni, jud. Făgăraș

2-3

In atenția parohilor și
curatoratelor bisericesti !

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare
depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

TOT AICI: Policandre, Sfeșnice, cruci, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți și imprimate profești și de rugăciuni. „CĂRAREA FERICIRII” aprobată de P. S. S. Episcopul Hossu, legată în celuloid 450; în piele 3—400; în pânză 150; în carton tare 100; broșat 75 Lei, conține toate rugăciunile, paraclisul și slujba. CĂRTICICA LUI SFT. ANTONIE DE PADUA în legătură carton tare 25, broșat 20 Lei. Diferite predici, VERSURI LA MORȚI (cântări funebre pentru femei, bărbați și copii) Lei 32 — Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. — Medalii de aluminiu pt. Reuniuni, cu inscripție după dorință, etc.

Se execută Iconostase după cerință, cu Prețuri convenabile.

Cereți Oferte.
Cereți prețurant detaliat

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

foșt

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

2-7 999